

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัสดุ อุปกรณ์

1. บัฟเฟลล์ฟลาสก์ (Buffled Flask) ขนาด 500 และ 250 มิลลิลิตร
2. ถังหมัก (Fermenter) รุ่น Biostat B บริษัท B. Braun Biotech International ประเทศเยอรมันี ปริมาตรบรรจุ 5 ลิตร มีไบแวนแบบ Disc Rushton Turbine เส้นผ่าศูนย์กลาง 7.5 เซนติเมตร จำนวน 6 ใบ
3. ฟลาสก์ต่อแขน (Side Down Buffle Flask) ขนาด 500 มิลลิลิตร
4. ขวดผ่าแกลลีว ขนาด 5 ลิตร
5. เครื่องเขย่าควบคุมอุณหภูมิ (Incubator Shaker) รุ่น C25 KC Classic Incubator Shaker บริษัท New Brunswick Scientific ประเทศสหรัฐอเมริกา
6. เครื่องวัดค่า pH (pH Meter) รุ่น Basic บริษัท Denver Instrument ประเทศสหรัฐอเมริกา
7. หม้อนึ่งความดันไอน้ำ (Autoclave) รุ่น WEST 4100+ บริษัท Astoll Scientific ประเทศสหรัฐอเมริกา
8. ตู้แช่แข็ง (Freezer) รุ่น Sanyo SF 492 บริษัท Sanyo Gallenkamp PLC ประเทศอังกฤษ
9. ตู้เยียเงือ
10. เครื่องปั่นหวียงขนาดเล็ก (Micro Centrifuge) รุ่น Micro Centrifuge (MSE) บริษัท Sanyo ประเทศญี่ปุ่น
11. เครื่องชั่ง 4 และ 2 ตำแหน่ง (Digital Balance) รุ่น Sartorius cp 224S บริษัท Sartorius Mechanics ประเทศเยอรมนี
12. ตู้อบความร้อน (Oven) รุ่น Memmert model 500 บริษัท Memmert GmbH & Co. ประเทศเยอรมนี
13. เครื่องวัดการดูดกลืนแสง (UV-Visible Spectrophotometer) รุ่น GVC Cinta 40 บริษัท GBC Scientifc Equipment ประเทศอสเตรเลีย
14. อ่างควบคุมอุณหภูมิ (Water Bath) รุ่น Julabo TW20 บริษัท Julabo ประเทศสหรัฐอเมริกา

15. ปีเพ็ต (Auto Pipette) ขนาด 200 ไมโครลิตร 1000 ไมโครลิตร และ 10 มิลลิลิตร
16. หลอดปั่นเหวี่ยง (Centrifuge Tube) ขนาดบรรจุ 1.5 15 และ 50 มิลลิลิตร
17. หลอดทดลอง (Test Tube) ขนาดบรรจุ 15 มิลลิลิตร
18. บีกเกอร์ (Beaker) ขนาด 50 100 250 500 และ 1000 มิลลิลิตร
19. ขวดเก็บตัวอย่าง ปริมาตร 10 และ 50 มิลลิลิตร

สารเคมี

1. สารละลายน้ำตาลกูลิโคสที่ได้จากการย่อยสลายแป้งมันสำปะหลัง ความเข้มข้น 40 เปอร์เซ็นต์ (ภาคผนวก ก)
2. สารละลายนเดคซ์ทรินที่ได้จากการย่อยสลายแป้งมันสำปะหลังความเข้มข้น 40 เปอร์เซ็นต์ (ภาคผนวก ก)
3. ผงยีสต์สกัด (Yeast Extract)
4. เพปตไน (Peptone)
5. แอมโมเนียมชัลเฟต ($(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$)
6. โพแทสเซียมฟอสฟेट (KH_2PO_4)
7. แมกนีเซียมชัลเฟตไฮดร๊อกซ์ ($\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)
8. กรดซัลฟิวริก (H_2SO_4)
9. สารละลายนโซเดียมไฮดรอกไซด์ 4 นอร์มอล (4N NaOH) (ภาคผนวก ก)
10. สารละลายนกรดไฮโดรคลอริก 2 นอร์มอล (2N HCl) (ภาคผนวก ก)
11. โพแทสเซียมโซเดียมทาร์เทต ($\text{KNaC}_4\text{H}_4\text{O}_6$)
12. กรดไดโนโตรซาลิชิก (Dinitrosalicylic acid : DNS)
13. สารละลายนฟอล ($\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$)
14. เอนไซม์แอลฟ่า-ไมแลส (GC 358) บริษัท สยามวิคตอรี, ประเทศไทย
15. เอนไซม์กูลิโคza-ไมแลส (GC 147) บริษัท สยามวิคตอรี, ประเทศไทย สำหรับกระบวนการผลิตกูลิโคสจากการย่อยแป้งมันสำปะหลัง
16. เอนไซม์กูลิโคza-ไมแลส (Optimat 140) บริษัท สยามวิคตอรี, ประเทศไทย สำหรับการเพาะเลี้ยง *S.cerevisiae*

สูตรอาหาร (ภาคผนวก ก)

1. สูตรอาหาร BPM (Batch Production Medium) นำมาใช้เป็นอาหารในการเพาะเลี้ยง จุลินทรีย์ต้นแบบทั้ง 2 ชนิด
2. สูตรอาหาร NB ใช้เป็น Inoculum Medium และอาหารมาตรฐาน สำหรับเพาะเลี้ยง เชื้อ *E. coli*
3. สูตรอาหาร YPD ใช้เป็น Inoculum Medium และอาหารมาตรฐาน สำหรับเพาะเลี้ยง เชื้อ *S. cerevisiae*

จุลินทรีย์ที่ใช้และสภาวะการเพาะเลี้ยง

จุลินทรีย์ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ มี 2 สายพันธุ์ ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่มีความนิยมนิยมนำมาใช้ และรู้จักกันอย่างแพร่หลาย ของแต่ละชนิด ซึ่งได้แก่

1. *E. coli* DH1/ ATCC 33849 สภาวะที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงคือ ค่า pH เท่ากับ 7.0 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ใช้ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยง นาน 12 ชั่วโมง เก็บตัวอย่างทุก 3 ชั่วโมง
2. *S. cerevisiae* S3 จากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สภาวะที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงคือ ค่า pH เท่ากับ 4.5 อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยง 36 ชั่วโมง เก็บตัวอย่างทุก 6 ชั่วโมง

วิธีการทดลอง

1. การเตรียมหัวเชื้อ

การเตรียมหัวเชื้อของจุลินทรีย์ต้นแบบในการทดลองครั้งนี้ มีวิธีการดังต่อไปนี้

- 1.1 ถ่ายหัวเชื้อจุลินทรีย์ต้นแบบทั้งสองชนิด ที่เก็บรักษาในหลอดวุ้นอึยงของอาหารมาตรฐานเฉพาะของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด ประมาณ 2-3 โคลอนี ลงในอาหารสำหรับเตรียมหัวเชื้อที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว ปริมาตร 100 มิลลิลิตร ซึ่งบรรจุในบันฟเฟิลฟลาส्कขนาด 250 มิลลิลิตร

- 1.2 นำไปบนมั่นเครื่องเพื่อควบคุมอุณหภูมิ ตามอุณหภูมิและระยะเวลาที่เหมาะสม ของจุลินทรีย์ต้นแบบ (ตามหัวข้อจุลินทรีย์ที่ใช้และสภาวะการเพาะเลี้ยง) ด้วยอัตราการเรเข่า 180 รอบต่อนาที

- 1.3 นำหัวแมกที่ได้ จะใช้เป็นหัวเชื้อรึ่นต้นของการทดลองต่อไปทั้งหมด โดยใช้ที่ความเข้มข้นเริ่มต้น 5 เปอร์เซ็นต์ปริมาตรต่อปริมาตรของอาหารเพาะเลี้ยง (Production Medium)

2. การศึกษาประสิทธิภาพสูตรอาหาร BPM ในการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ต้นแบบ

เปรียบเทียบความสามารถในการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ต้นแบบระหว่างการเพาะเลี้ยงโดยใช้อาหารเพาะเลี้ยงสูตร BPM กับ สูตรอาหารมาตรฐานของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด

2.1 เตรียมอาหารสูตร BPM (ตามภาคผนวก ก) ที่ใช้กลูโคสเป็นแหล่งคาร์บอน ความเข้มข้น 20 กรัมต่อลิตร และสูตรอาหารมาตรฐานของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด (NB และ YPD ตามหัวข้อสูตรอาหาร ซึ่งมีวิธีการเตรียมในภาคผนวก ก) จากนั้นนำไปปรับค่าพีเอชให้เหมาะสมตามสภาพการเพาะเลี้ยงของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด ใส่ลงในบันฟีล์ดฟลาสติกขนาด 500 มิลลิลิตร บรรจุอาหารฟลาสติก 95 มิลลิลิตร เตรียมอย่างละ 3 ฟลาสติก จากนั้นนำไปผ่านการฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที

2.2 ถ่ายหัวเชื้อจุลินทรีย์ต้นแบบที่ทำการเตรียมไว้ลงหน้าเด้า ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ลงในฟลาสติกที่บรรจุอาหาร

2.3 นำไปบ่มบนเครื่องอบ夷าที่อุณหภูมิ 180 รอบต่อนาที ตามอุณหภูมิและระยะเวลาที่เหมาะสมของจุลินทรีย์ต้นแบบ (ตามหัวข้อจุลินทรีย์ที่ใช้และการเพาะเลี้ยง)

2.4 เก็บตัวอย่างปริมาตร 5 มิลลิลิตรต่อครั้ง (ตามระยะเวลาการเก็บตัวอย่างที่บอกไว้ในสภาพการเพาะเลี้ยงข้างต้น) ใส่ลงในขวดฟางเลี้ยง แห้งเย็นเก็บรักษาที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส เพื่อรักษาไว้ต่อไป ได้แก่ ค่าความชุ่ม ปริมาณน้ำตาลคงเหลือ ปริมาณน้ำตาลทั้งหมด และน้ำหนักเซลล์แห้ง พร้อมทั้งบันทึกผลการทดลอง

3. การศึกษาประสิทธิภาพของเดกทรินในการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ต้นแบบ

เปรียบเทียบความสามารถการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ต้นแบบ ในการเพาะเลี้ยงโดยใช้กลูโคส และเดกทริน ความเข้มข้น 20 กรัมต่อลิตร เป็นแหล่งคาร์บอนในสูตรอาหาร BPM โดย

3.1 เตรียมอาหารสูตร BPM (ตามภาคผนวก ก) โดยแทนที่แหล่งคาร์บอน ในสูตรอาหารด้วย กลูโคส และเดกทริน ความเข้มข้น 20 กรัมต่อลิตร จากนั้นนำไปปรับค่าพีเอชให้เหมาะสมตามสภาพการเพาะเลี้ยงของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด ใส่ลงในบันฟีล์ดฟลาสติกขนาด 500 มิลลิลิตร บรรจุอาหารฟลาสติก 95 มิลลิลิตร เตรียมอย่างละ 3 ฟลาสติก จากนั้นนำไปผ่านการฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที

3.2 ถ่ายหัวเชื้อจุลินทรีย์ต้นแบบ ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ลงในอาหาร BPM

3.3 นำไปบ่มบนเครื่องอบ夷าที่อุณหภูมิ 180 รอบต่อนาที ตามอุณหภูมิและระยะเวลาที่เหมาะสมของจุลินทรีย์ต้นแบบ (ตามหัวข้อจุลินทรีย์ที่ใช้และการเพาะเลี้ยง)

3.4 เก็บตัวอย่างปริมาตร 5 มิลลิตรต่อครั้ง (ตามระยะเวลาการเก็บตัวอย่างที่บอกรวมไว้ในสภาวะการเพาะเลี้ยงข้างต้น) ใส่ลงในขวดฝาเกลียว แห่เย็นเก็บรักษาที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส เพื่อรอการวิเคราะห์ค่าต่างๆ ได้แก่ ค่าความชื้น ปริมาณน้ำตาลคงเหลือ และน้ำหนักเซลล์ แห้ง พร้อมทั้งบันทึกผลการทดลอง

4. การศึกษาการใช้เดกซ์ทรินความเข้มข้นสูง ที่ระดับต่างๆ ในการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ต้นแบบ

4.1 เตรียมอาหารสูตร BPM (ตามภาคผนวก ก) ที่แทนที่แหล่งการบอนด์ด้วยเดกซ์ทริน ที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ คือ 20, 60 และ 100 กรัมต่อลิตร โดยแยกส่วนของเดกซ์ทรินออก เทลงในถังหมัก ปริมาตรบรรจุ 5 ลิตร (ปริมาตรการทำงานรวมทั้งหมุด 3,000 มิลลิลิตร)

4.2 ทำการปรับเทียบ (Calibration) อุปกรณ์วัดค่าพีเอช และปริมาณออกซิเจน溶解ในน้ำ พร้อมตั้งค่าสภาวะการทำงานต่างๆ ของถังหมักตามสภาวะที่เหมาะสมของจุลินทรีย์ต้นแบบที่จะทำการเพาะเลี้ยง

4.3 จากนั้นนำถังหมักที่บรรจุอาหารมาชีว์ที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที ส่วน เดกซ์ทรินที่แยกออกจากมา มาชีว์ที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที

4.4 ติดตั้งและตั้งค่าอุปกรณ์ต่างๆ ให้เข้าที่อิอกริง ปรับตั้งค่าปริมาณการเติมอากาศ และความเร็วของใบพัดในการกวน ตามระดับความเข้มเดกซ์ทรินที่ใช้ในการเพาะเลี้ยง ได้แก่

4.4.1 การเพาะเลี้ยงโดยใช้เดกซ์ทรินระดับความเข้มข้น 20 กรัมต่อลิตร ให้อัตราการเติมอากาศ 1 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรอาหารต่อนาที ความเร็วใบพัด 500 รอบต่อนาที

4.4.2 การเพาะเลี้ยงโดยใช้เดกซ์ทรินระดับความเข้มข้น 60 กรัมต่อลิตร ให้อัตราการเติมอากาศ 2 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรอาหารต่อนาที ความเร็วใบพัด 600 รอบต่อนาที

4.4.3 การเพาะเลี้ยงโดยใช้เดกซ์ทรินระดับความเข้มข้น 100 กรัมต่อลิตร ให้อัตราการเติมอากาศ 3 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรอาหารต่อนาที ความเร็วใบพัด 700 รอบต่อนาที

4.5 เติมเดกซ์ทรินที่แยกมาชีว์ลงในถังหมัก ทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที เพื่อให้อาหารผสมเข้ากัน

4.6 เติมหัวเชื้อที่ได้จากการเตรียมตามวิธีการที่กล่าวข้างต้น ความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร โดยปริมาตรของอาหารเพาะเลี้ยงลงในถัง (ปริมาตร 150 มิลลิลิตร)

4.7 เก็บตัวอย่างตามระยะเวลาการเก็บตัวอย่างที่บอกรวมไว้ในสภาวะการเพาะเลี้ยงข้างต้น ใส่ลงในขวดฝาเกลียว แห่เย็นเก็บรักษาที่อุณหภูมิ -20 องศาเซลเซียส เพื่อรอการวิเคราะห์ค่าต่างๆ

ได้แก่ ค่าความชุ่น ปริมาณน้ำตากกลูโคสคงเหลือ ปริมาณน้ำตาลคงเหลือทั้งหมด และน้ำหนักเซลล์แห้ง พร้อมทั้งบันทึกผลการทดลอง

5. การศึกษาเทคนิคการเพาะเลี้ยงแบบกะ- ต่อเนื่อง ในถังหมักขนาด 5 ลิตร

ทำการเตรียมสูตรอาหาร BPM ตามความเข้มข้นที่ให้ผลในการผลิตมวลเซลล์ของจุลินทรีย์ต้นแบบแต่ละชนิด ได้ดีที่สุด จากการศึกษา หัวข้อ 4 และดำเนินการเพาะเลี้ยงตามขั้นตอนเดียวกัน เพื่อทำการเพาะเลี้ยงแบบครั้งที่ 1 ตามระยะเวลาการเพาะเลี้ยงที่เหมาะสมของเชื้อแต่ละชนิด จากนั้นทำการถ่ายน้ำหมักออก เหลือไว้เพียง 150 มิลลิลิตร (คิดเป็น 5 เปอร์เซ็นต์ปริมาตรโดยปริมาตรของ 3 ลิตร) เพื่อใช้เป็นหัวเชื้อเริ่มต้นของการเพาะเลี้ยงแบบครั้งต่อไป จากนั้นเติมอาหารชุดใหม่ที่ส่วนประกอบและความเข้มข้นเท่าเดิม ปริมาตร 2,850 มิลลิลิตร เพาะเลี้ยงตามปกติ เมื่อครบตามระยะเวลาการเพาะเลี้ยงที่กำหนดจึงทำการข้าวอิก 1 ครั้ง (รวมทั้งล้าน 3 ครั้ง) เพื่อเป็นการศึกษาว่าสามารถให้ผลผลิตของเซลล์ความเข้มข้นสูงได้หรือไม่ และในการต่อเชื้อแต่ละครั้งให้ความแตกต่างกันหรือไม่

6. การเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ผลการทดลอง

6.1 การเก็บตัวอย่าง

การเก็บตัวอย่างจุลินทรีย์ต้นแบบจะมีระยะเวลาการเก็บที่แตกต่างกันออกไป ตามความเหมาะสม โดย *E. coli* เก็บตัวอย่างทุก ๆ 3 ชั่วโมง *S. cerevisiae* เก็บทุก ๆ 6 ชั่วโมง โดยใน การเก็บตัวอย่างสำหรับการเพาะเลี้ยงในฟลาสก์ ทำการเก็บครั้งละ 5 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดฟางเลี้ยงจำนวน 3 ขวด ในขณะที่การเพาะเลี้ยงในถังหมักนั้นทำการเก็บตัวอย่างครั้งละ 20 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดแก้วฝาเกลียว จำนวน 3 หลอด จากนั้นนำไปแช่น้ำแข็งนาน 5 นาที และแช่แข็งที่อุณหภูมิ -4 องศาเซลเซียส ต่อไปเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลอง

6.2 การวัดความชุ่น (Optical Density)

นำตัวอย่างน้ำหมัก (ในกรณีที่ความเข้มข้นมากเกินไป ให้เจือจางด้วยน้ำกลั่นจนมีความเข้มข้นที่เหมาะสม คือให้มีค่าความชุ่นอยู่ในช่วง 0.1-0.8) ใส่ลงในหลอดทดลอง ผสมให้เข้ากัน จากนั้นวัดด้วยเครื่องวัดการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 600 นาโนเมตร คำนวณเป็นค่าความชุ่นที่แท้จริง ดังนี้

$$\text{ค่าความชุ่น} = \frac{\text{ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น } 600 \text{ นาโนเมตร}}{\text{อัตราการเจือจาง}}$$

6.3 วิเคราะห์น้ำหนักเซลล์แห้ง (Dry Cell Weigh Analysis)

นำตัวอย่างน้ำมักที่ได้จากการเพาะเลี้ยงปริมาตร 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดปั่นเหวี่ยงขนาด 1 มิลลิลิตร ที่ผ่านการอุ่นแห้งและซึมน้ำหนักไว้แล้ว (ค่าน้ำหนักหลอดเปล่า) แล้วนำไปปั่นเหวี่ยงที่อัตรา 13,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 10 นาที เทส่วนไส (Supernatant) ที่ทำการถางเซลล์ด้วยน้ำกลั่น (อุ่น) 2 ครั้ง แล้วนำเซลล์ที่ตกตะกอนไปอบแห้งที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้วนำมาซึมน้ำหนักซึ่งจะได้เป็นน้ำหนักเซลล์แห้งรวมกับน้ำหนักของหลอด ดังนั้นจึงสามารถหาเฉพาะน้ำหนักเซลล์แห้งได้ โดยคำนวณตามสูตร ดังนี้

$$\text{น้ำหนักเซลล์แห้ง (กรัมต่อลิตร)} = \frac{[\text{น้ำหนักเซลล์ (กรัม)} + \text{น้ำหนักหลอด (กรัม)}] - \text{น้ำหนักหลอด (กรัม)}}{1000}$$

6.4 วิเคราะห์ปริมาณน้ำตาลคงเหลือ (Reducing Sugar Analysis)

การทำกราฟมาตราฐานน้ำตาลคงเหลือ

นำสารละลายน้ำตาลคงเหลือ ความเข้มข้น 1 กรัมต่อลิตร เจือจางใส่ในหลอดทดลองด้วยน้ำกลั่นให้มีความเข้มข้น 0.2, 0.4, 0.6, 0.8, และ 1.0 กรัมต่อลิตรในปริมาตร 1 มิลลิลิตร เติมสารละลายน DNS ปริมาตร 1 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากันนำไปต้มในน้ำเดือคนาน 5 นาที จากนั้นนำไปแข็งน้ำเย็นต่ออีก 5 นาที เติมน้ำกลั่นปริมาตร 10 มิลลิลิตร ปิดด้วยแผ่นพาราฟิน เขย่าให้เข้ากัน นำไปวัดค่าความดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 นาโนเมตร นำค่าการดูดกลืนแสงที่ได้ พลอกตกราฟเทียบกับความเข้มข้นของสารละลายน้ำตาลคงเหลือมาตรฐานกับค่า OD ที่วัดได้ จากนั้นหาความชันของกราฟ และค่าความเบี่ยงเบนของกราฟ

การวัดตัวอย่างน้ำตาลคงเหลือ

นำตัวอย่างน้ำมักที่ผ่านการปั่นแห้งเพื่อตกรตะกอนแล้ว มาทำการเจือจางให้เหมะสม จากนั้นนำตัวอย่างที่ได้ปริมาตร 1 มิลลิลิตรใส่ลงในหลอดทดลอง เติมสารละลายน DNS (การเตรียมสารละลายน DNS ดูจากภาคผนวก) ปริมาตร 1 มิลลิลิตรผสมให้เข้ากันนำไปต้มในน้ำเดือคนาน 5 นาที จากนั้นนำไปแข็งน้ำเย็นต่ออีก 5 นาที เติมน้ำกลั่นปริมาตร 10 มิลลิลิตร ปิดด้วยแผ่นพาราฟิน เขย่าให้เข้ากัน นำไปวัดค่าความดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 นาโนเมตร นำค่าการดูดกลืนแสงที่ได้มาคำนวณเป็นปริมาณน้ำตาลคงเหลือ โดยเปรียบเทียบกับกราฟมาตราฐานน้ำตาลคงเหลือ จากสูตร

$$\text{ปริมาณน้ำตาลคงเหลือ(มก. / มล.)} = \frac{\text{ค่าการดูดกลืนแสง} \times \text{อัตราการเจือจาง}}{\text{ความชันของกราฟมาตรฐานน้ำตาลกลูโคส}}$$

6.5 วิเคราะห์ปริมาณน้ำตาลทั้งหมด (ดัดแปลงจาก ฉบับรวม สว่างวัน, 2548)

6.5. เตรียมตัวอย่างน้ำหนักปริมาตร 5 มิลลิลิตรที่ได้จากการเพาะเลี้ยงไส่ลงปั่นให้วั่งขนาด 16 มิลลิลิตร นำไปปั่นให้วั่งตกลอกอนที่ความเร็ว 9,000 รอบต่อนาทีเป็นเวลา 10 นาที

6.5.2 นำส่วนใส่ที่ได้จากการปั่นให้วั่งถ่ายลงหลอดทดลองขนาด 25 มิลลิลิตร เจตินกรดซัลฟูริก 97 เปอร์เซ็นต์ให้มีความเข้มข้นของกรดเหลือเพียง 0.5 เปอร์เซ็นต์

6.5.3 นำไปต้มในอ่างควบคุมอุณหภูมิที่ 95 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที

6.5.4 ปรับให้มีค่าพีเอชเป็นกลาง (pH 7.0) ด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ 4 นอร์มอล

6.5.5 ปั่นให้วั่งตกลอกอนซ้ำอีกครั้งเพื่อนำตกลอกต่าง ๆ ที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาในการย่อยสลายออก

6.5.6 เก็บเฉพาะส่วนใสเพื่อนำมาทำการวัดปริมาณน้ำตาล ด้วยวิธี DNS (ข้อ 6.4)